COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.1.2024
COM(2024) 20 final

2024/0010 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind aderarea statului Niue la Acordul interimar de parteneriat dintre Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Propunerea de decizie a Consiliului anexată constituie instrumentul juridic care permite aprobarea, în numele Uniunii Europene (UE), a aderării statului Niue la Acordul interimar de parteneriat economic între Uniunea Europeană, pe de o parte, și statele din regiunea Pacificului, pe de altă parte, în temeiul articolului 218 alineatul (6) din TFUE.

La 12 iunie 2002, Consiliul a autorizat Comisia să deschidă negocieri în vederea încheierii de acorduri de parteneriat economic (APE) cu țările ACP.

La 30 iulie 2009, UE a semnat un APE interimar între Uniune (Comunitatea Europeană, la momentul respectiv), pe de o parte, și statele din regiunea Pacificului, pe de altă parte. APE interimar a fost aplicat cu titlu provizoriu de Papua-Noua Guinee și de Republica Insulelor Fiji de la 20 decembrie 2009 și, respectiv, de la 28 iulie 2014.

Articolul 80 din APE interimar prevede posibilitatea ca alte insule din Pacific să adere la acord. Prin urmare, Statul Independent Samoa și Insulele Solomon au aderat la acord și îl aplică cu titlu provizoriu începând de la 31 decembrie 2018 și, respectiv, de la 17 mai 2020.

La 26 mai 2023, Niue a transmis Comisiei o cerere și o ofertă de acces pe piață pentru a adera la APE interimar. Comisia a evaluat oferta și a considerat că aceasta poate fi acceptată. Prin urmare, Comisia a încheiat negocieri în numele Uniunii.

• Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Prezenta propunere pune în aplicare Acordul de parteneriat dintre membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibelor și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte [„Acordul de parteneriat ACP-UE” sau Acordul de la Cotonou, care urmează a fi înlocuit de „Acordul între Organizația statelor CAP și Uniunea Europeană” (acordul post-Cotonou)][1].

Aderarea statului Niue la APE interimar dintre UE, Fiji, Papua-Noua Guinee, Samoa și Insulele Solomon[2], care este un acord comercial asimetric și compatibil cu normele OMC, consolidează cadrul juridic al relațiilor comerciale ale UE cu țările partenere și facilitează comerțul reciproc. Niue este inclus, astfel, în regimul normelor și instituțiilor comune stabilite de APE interimar.

Niue beneficiază de regimul SGP standard care îi acordă eliminarea sau reducerea taxelor pentru aproximativ 66 % din totalul liniilor tarifare ale UE. Pentru a beneficia de accesul pe piața UE fără taxe vamale și fără contingente tarifare, precum și de oportunitățile mai ample ale acordului, Niue ar trebui să adere la APE interimar dintre UE și statele din Pacific (Fiji, Papua-Noua Guinee, Samoa și Insulele Solomon).

De la aderare și până la finalizarea procedurilor interne aferente de către statele din regiunea Pacificului care sunt părți la acord (Fiji, Papua-Noua Guinee, Samoa și Insulele Solomon), se prevede că UE și Niue aplică cu titlu provizoriu acordul sub rezerva notificării reciproce, în

[1] (JO L 287, 4.11.2010, p. 3) Acordul modificat prin acordul semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005 (JO L 209, 11.8.2005, p. 27) și prin acordul semnat la Ouagadougou la 22 iunie 2010 (JO L 287, 4.11.2010, p. 3).

[2] Decizia Consiliului din 13 iulie 2009 privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte (JO L 272, 16.10.2009, p. 1).

scris, a îndeplinirii procedurilor necesare în acest scop, în conformitate cu articolul 76 alineatul (3) din acord.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Acordul de parteneriat economic conține dispoziții privind dezvoltarea durabilă (articolul 3), prin care părțile reafirmă că obiectivul dezvoltării durabile face parte integrantă din dispozițiile respectivului acord, în conformitate cu obiectivele și principiile generale prevăzute în Acordul de la Cotonou și, în special, cu angajamentul general de a reduce și, în cele din urmă, de a eradica sărăcia într-un mod care să fie coerent cu obiectivele în materie de dezvoltare durabilă.

APE interimar este un acord comercial orientat spre dezvoltare, care oferă statului Niue un acces asimetric pe piață și îi permite să protejeze de liberalizare sectoarele sensibile, oferind, în același timp, un număr mare de garanții și o clauză privind protecția industriilor incipiente. Acesta conține, de asemenea, dispoziții privind regulile de origine care facilitează exporturile statului Niue în UE. Aceste dispoziții contribuie la obiectivul coerenței politicilor în favoarea dezvoltării și sunt conforme cu articolul 208 alineatul (2) din TFUE.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Temeiul juridic al prezentei decizii a Consiliului este Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatul (6) litera (a) punctul (v).

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Conform articolului 3 din TFUE, politica comercială comună este definită ca fiind o competență exclusivă a Uniunii.

- **Proporționalitate**

Prezenta propunere este necesară pentru punerea în aplicare a angajamentelor internaționale ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Acordul de parteneriat ACP-UE, în special pentru a încheia noi acorduri comerciale compatibile cu OMC, eliminând treptat barierele în calea comerțului dintre părți și consolidând cooperarea în toate domeniile relevante pentru comerț.

- **Alegerea instrumentului**

Nu există un alt instrument juridic care ar putea fi folosit în scopul realizării obiectivului exprimat în prezenta propunere.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările ex post/verificarea adecvării legislației existente**

Nu se aplică.

- **Evaluarea impactului**

Între 2003 și 2007, s-a desfășurat o evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile în cazul acordurilor de parteneriat economic dintre UE și ACP. Termenii de referință ai acestui proiect au fost publicați de Comisia Europeană în 2002, în cadrul unei proceduri competitive de ofertare. Ca urmare a acestei proceduri de ofertare, în august 2002, a fost atribuit PwC Franța un contract-cadru cu o durată de cinci ani. Un proiect al raportului final al evaluării

impactului asupra dezvoltării durabile a fost prezentat părților interesate din Europa cu ocazia dialogului UE cu reprezentanții societății civile, organizat de Comisia Europeană la 23 martie 2007 la Bruxelles, Belgia. Nu a fost efectuată nicio nouă evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile, deoarece această inițiativă se referă la o aderare la un acord existent care este deja aplicat de celelalte state insulare din Pacific ale căror caracteristici structurale și situații economice și sociale sunt comparabile cu cele ale statului Niue.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Aprobarea aderării statului Niue la APE interimar nu face obiectul procedurilor REFIT; ea nu implică niciun cost pentru IMM-urile din Uniune și nu ridică nicio problemă din punctul de vedere al mediului digital.

- **Drepturile fundamentale**

Propunerea nu are consecințe asupra protecției drepturilor fundamentale în Uniune.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Niue va beneficia de un acces fără taxe vamale și fără contingente pe piața UE pentru toate produsele, în schimbul deschiderii treptate a pieței sale pentru produsele UE. Nu vor exista implicații bugetare, dat fiind faptul că aderarea la acord va continua să asigure accesul în aceleași condiții preferențiale al statului Niue pe piața UE (în temeiul SGP standard).

5. ALTE ELEMENTE

- **Avantaje ale aderării pentru operatorii economici**

APE interimar stabilește condițiile în care operatorii economici din UE pot beneficia pe deplin de oportunitățile oferite de economiile noastre respective. În cursul punerii sale în aplicare, APE interimar îi va scuti în mare măsură de la plata taxelor vamale pe exportatorii UE de produse industriale către Niue. El îndeplinește criteriile stabilite la articolul XXIV din GATT 1994 (privind eliminarea taxelor vamale și a altor reglementări restrictive pentru comerț în ceea ce privește, în esență, toate schimburile comerciale care se desfășoară între părți). Oferta se încadrează în intervalul pragului OMC, și anume 78,9 % din liberalizare (în linii tarifare), ceea ce corespunde unui volum de 81 % din volumul exporturilor UE pe o perioadă de 20 ani. Niue va beneficia de menținerea dreptului său de acces fără taxe vamale și fără contingente pe piața UE.

APE interimar stabilește, de asemenea, un set de reguli privind dezvoltarea durabilă; barierele tehnice în calea comerțului (BTC) și măsurile sanitare și fitosanitare (SPS), printre altele. De asemenea, părțile la APE interimar participă la Comitetul pentru comerț instituit în temeiul acordului. Posibilitatea ca UE să recurgă la mecanismul bilateral de soluționare a litigiilor prevăzut în cadrul acordului contribuie la obiectivul de a asigura un mediu transparent, nediscriminatoriu și previzibil pentru operatorii din UE în țările din zona Pacificului.

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Niue va participa la lucrările Comitetului pentru comerț instituit în conformitate cu articolul 68 din APE interimar, care gestionează toate aspectele necesare pentru punerea în aplicare a acordului, inclusiv monitorizarea și reexaminarea punerii în aplicare, asigurarea coordonării și consultărilor privind aspectele BTC și SPS, identificarea și examinarea sectoarelor și produselor prioritare și domeniile prioritare de cooperare rezultate, precum și

formularea de recomandări pentru modificarea acordului. Comitetul pentru comerț este alcătuit din reprezentanți ai părților.

- **Documente explicative (în cazul directivelor)**

Nu se aplică.

- **Explicații detaliate cu privire la prevederile specifice ale propunerii**

Articolele 1 și 2 din propunere conțin dispoziții privind aprobarea, în numele Uniunii, a aderării statului Niue la APE interimar și privind notificările necesare pentru a exprima consimțământul Uniunii Europene la aderarea la acord și la aplicarea cu titlu provizoriu a acordului în conformitate cu articolul 76 alineatul (3) din acesta.

Articolul 3 precizează că aprobarea aderării nu trebuie interpretată în sensul că ar conferi drepturi sau ar impune obligații care pot fi invocate direct în fața instanțelor judecătorești ale Uniunii Europene sau ale statelor membre.

Articolul 4 stabilește data intrării în vigoare a deciziei.

2024/0010 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind aderarea statului Niue la Acordul interimar de parteneriat dintre Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere aprobarea Parlamentului European[1],

întrucât:

(1) La 12 iunie 2002, Consiliul a autorizat Comisia să înceapă negocierile în vederea încheierii unor acorduri de parteneriat economic cu membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific[2].

(2) Acordul interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte[3] (denumit în continuare „Acordul interimar de parteneriat”), care stabilește un cadru pentru un acord de parteneriat economic, a fost semnat la Londra la 30 iulie 2009. Acordul interimar de parteneriat a fost aplicat cu titlu provizoriu de Papua-Noua Guinee și de Republica Fiji de la 20 decembrie 2009 și, respectiv, de la 28 iulie 2014.

(3) Articolul 80 din acord conține dispoziții privind aderarea altor state insulare din zona Pacificului. Prin urmare, Statul Independent Samoa și Insulele Solomon au aderat la acord și îl aplică cu titlu provizoriu începând de la 31 decembrie 2018 și, respectiv, de la 17 mai 2020.

(4) La 26 mai 2023, Niue a transmis Uniunii o cerere de aderare, împreună cu o ofertă de acces pe piață.

(5) Comisia a evaluat oferta transmisă de Niue și a considerat că aceasta poate fi acceptată. Prin urmare, Comisia a încheiat negocierile cu Niue la 12 iunie 2023.

(6) În conformitate cu articolul 76 alineatul (3) din acord, Uniunea și Niue trebuie să aplice cu titlu provizoriu acordul în termen de 10 zile de la data la care își notifică reciproc, în scris, îndeplinirea procedurilor necesare în acest scop.

---

1 Parlamentul European și-a dat aprobarea la [data].

2 Directive ale Consiliului pentru negocierea acordurilor de parteneriat economic cu țările și regiunile ACP [9930/02 (DG E II) HH/sg].

3 Decizia Consiliului 2009/729/CE din 13 iulie 2009 privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte (JO L 272, 16.10.2009, p. 1).

(7) Aderarea statului Niue la Acordul interimar de parteneriat ar trebui să fie aprobată în numele Uniunii, sub rezerva depozitării de către Niue a actului de aderare, în temeiul articolului 80 alineatul (2) din acord,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Aderarea statului Niue la Acordul interimar de parteneriat dintre Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte, (denumit în continuare „Acordul interimar de parteneriat") este aprobată în numele Uniunii, sub rezerva depozitării de către Niue a actului de aderare, în temeiul articolului 80 alineatul (2) din acord.

(2) Președintele Comisiei notifică, în numele Uniunii, celelalte părți contractante la Acordul interimar de parteneriat și statul Niue cu privire la aprobarea, de către Uniune, a aderării statului Niue la Acordul interimar de parteneriat.

(3) Textul ofertei de acces pe piață a statului Niue este atașat la prezenta decizie.

Articolul 2

(1) În scopul aplicării cu titlu provizoriu a Acordului interimar de parteneriat dintre Uniune și Niue, președintele Comisiei efectuează, în numele Uniunii, notificarea menționată la articolul 76 alineatul (3) din Acordul interimar de parteneriat.

(2) Uniunea și Niue aplică cu titlu provizoriu Acordul interimar de parteneriat după 10 zile de la data la care își notifică reciproc, în scris, îndeplinirea procedurilor necesare în acest scop în conformitate cu alineatul (1).

Articolul 3

Aprobarea aderării statului Niue la Acordul interimar de parteneriat nu se interpretează în sensul conferirii de drepturi sau al impunerii de obligații care pot fi invocate direct în fața instanțelor judecătorești ale Uniunii sau ale statelor membre.

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele